

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 26. mai 2025

Sak 2024/1799 - ALF Oslo - org.nr. 989 856 340 - klage over vedtak om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) ALF Oslo (klager) søkte 28. februar 2024 om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i brev 5. mars 2024 klagers årsmelding for 2022 og 2023. Tilsynet opplyste at dersom årsmeldingen ikke beskriver hvilke aktiviteter som er gjennomført av frivillige i organisasjonen, kunne klager beskrive dette i et eget notat.
- (3) Klager besvarte henvendelsen i e-post 5. mars 2024, og la ved årsmelding for 2022 og 2023. Det fremgår av årsmeldingene at organisasjonen i 2022 har vært under administrasjon av Norges Handikapforbund (NHF). I november 2022 ble det valgt et interimsstyre, som har brukt mye tid på korrespondanse med parter for å kartlegge foreningens avtaleforhold. Utover dette har klager arrangert møter og likemannsturer for å bli kjent med medlemmene.
- (4) Lotteritilsynet etterspurte ytterligere informasjon i brev 10. mai 2024. Tilsynet etterspurte gyldige vedtekter med stiftelsesdato, oppdatert medlemsliste, signert årsmøteprotokoll for 2022 og 2023, årsregnskap for 2023 med resultatoppsett og balanse, og årsmelding for 2024. Tilsynet ba også om en redegjørelse for koblingen mellom klager og Marienlyst Minigolfclub, og en forklaring på flere driftsinntekter og driftsutgifter fra resultatregnskapet for 2022.
- (5) Klager besvarte henvendelsen i e-post 27. mai 2024, og la ved de etterspurte vedleggene. Årsmøteprotokoll for 2022 var ikke vedlagt, da organisasjonen det året var under administrasjon av NHF. Klager viser til at alt arbeid er frivillig, og at det ikke er noen ansatte i organisasjonen. Når det gjelder koblingen mellom klager og Marienlyst Minigolfclub vises det til at det tidligere styret tilbød å hjelpe Marienlyst Minigolfpark, som gikk dårlig og var i dårlig forfatning. Klager, ved det gamle styret, rev minigolfbanen og bygget et nytt anlegg med dugnad og kostnader mot at klager skulle ha en prosent av overskuddet til minigolfparken. I denne forbindelse overtok også klager regnskapet til Marienlyst Minigolfclub, og tidligere styreleder har ikke skilt mellom regnskapet til minigolfen og ALF Oslo. Det er Marienlyst Minigolfclub som har avtale med Oslo kommune vedrørende leie av området, og klager har ikke noe å gjøre med driften av

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

minigolfparken. Klager opplyser også at Christiania Minigolf Club tar over Marienlyst Minigolfpark, og har laget en ny avtale med kommunen. Klager prøver å få til en ny avtale med Christiania Minigolf Club, men det er fortsatt ikke blitt enighet om ny avtale. Klager har videre opprettet en egen konto for minigolfen, slik at ALF Oslo ikke lenger skal få høye tall i regnskapet som ikke har noe med driften å gjøre. Avslutningsvis forklarer klager de nevnte regnskapspostene som Lotteritilsynet trakk frem i brevet, og viser til at dette henger sammen med avtalen som klager har med Marienlyst Minigolfclub. Klager får inntekter fra minigolfvirksomheten til Marienlyst Minigolfclub, som klager fører regnskap for, men som ikke har noe med klagers drift å gjøre. Pengene kommer inn på ALF Oslo sin driftskonto, og klager betaler deretter regningene knyttet til minigolfen fra samme konto.

- (6) Lotteritilsynet avsto søknaden 12. august 2024, med den begrunnelse at organisasjonen ikke har dokumentert regelmessige aktiviteter som er organisert og gjennomført basert på frivillig innsats. Tilsynet viser også til at regnskapet for 2022 og 2023 er uoversiktlig som følge av at Marienlyst Minigolfclub og ALF Oslo har felles regnskap.
- (7) Klager påklaget vedtaket 30. august 2024. Klager viser til at avslaget er basert på aktiviteter som ble utført mens organisasjonen var under administrasjon av NHF Oslo og ikke etter at foreningen ble selvstyrt. Klager anfører at bingoinntekten skal gå til aktiviteter i fremtiden, og at det derfor ikke kan legges vekt på perioden før 2023. Klager fremhever at organisasjonen i 2023 og 2024 har hatt flere medlemsturer og møter. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (8) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 20. november 2024 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (9) Det rettslige grunnlaget er lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) og forskrift 17. november 2022 nr. 1978 om pengespill (pengespillforskriften).
- (10) Lotteritilsynet kan gi ikke-fortjenestebaserte organisasjoner tillatelse til å tilby pengespill, jf. pengespilloven § 18. For at en ikke-fortjenestebasert organisasjon skal kunne få godkjenning, må organisasjonen ha «frivillig innsats som en viktig del av virksomheten», jf. pengespilloven § 18 første ledd bokstav b og pengespillforskriften § 38 første ledd bokstav b.
- (11) Det fremgår av pengespillforskriften § 38 andre ledd at det i vurderingen av om frivillig innsats er en viktig del av organisasjonens virksomhet, skal legges vekt på antall medlemmer, antall gaver eller givere per år, forholdet mellom lønnet og ulønnet innsats og om organisasjonen har regelmessig aktivitet hvor frivillig innsats er en sentral del av virksomheten.
- (12) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (13) ALF Oslo sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 12. august 2024 om avslag på søknad om forhåndsgodkjenning som ikke-fortjenestebasert organisasjon.
- (14) Det følger av pengespilloven § 18 første ledd bokstav d at organisasjoner må ha frivillig innsats som en viktig del av virksomheten for å kunne forhåndsgodkjennes.
- (15) Etter pengespillforskriften § 38 andre ledd skal det i vurderingen av om frivillig innsats er en viktig del av organisasjonens virksomhet, legges vekt på antall medlemmer, antall gaver eller givere per år, forholdet mellom lønnet og ulønnet innsats og om organisasjonen har regelmessig aktivitet hvor frivillig innsats er en sentral del av virksomheten. Det følger av Prop. 220 L (2020-2021) s. 193 at kravet om at organisasjonen må ha frivillig innsats som en viktig del av virksomheten bygger opp under kravet om å være en ikke-fortjenestebasert organisasjon. Hva som anses som tilstrekkelig frivillig innsats vil kunne variere avhengig av organisasjonens omfang, formål og type aktivitet.
- (16) Det fremgår av klagers vedtekter § 3 at organisasjonens formål er «å ivareta interesser og rettigheter til personer med ervervete sykdommer og skader grunnet arbeidsmiljøet eller eksponering av ulike helseskadelige stoffer og deres pårørende».
- (17) I søknaden om forhåndsgodkjenning har klager oppgitt at organisasjonen har 24 medlemmer. Klager har ingen lønnede ansatte, og styrets arbeid består utelukkende av frivillig innsats. Styret har blant annet lagt ned betydelig tid og arbeid for å bli kjent med medlemmene i form av møter og likemannsturer som er viktig for medlemmene. Det følger av årsmeldingen for 2023 at klager blant annet har arrangert to medlemsturer til Kiel med Color Line, som begge varte i tre dager. Lotterinemnda forstår det slik at det er lagt ned en del frivillig arbeid ved planlegging og gjennomføring av medlemsturene. Det fremgår også av årsmeldingen at klager dekker reise med alle måltider inkludert for medlemmene som deltar. I tillegg har styret avholdt flere styremøter, og brukt mye tid på korrespondanse med tredjeparter for å få oversikt over organisasjonens eiendeler og avtaler.
- (18) Ved vurderingen av om frivillig innsats er en viktig del av organisasjonens virksomhet, tar Lotterinemnda utgangspunkt i virksomheten som allerede er gjennomført. Det kan ikke legges vekt på eventuell planlagt og fremtidig virksomhet.
- (19) Lotterinemnda er enig med Lotteritilsynet i at det fremstår som at klager i liten grad har hatt regelmessig aktivitet for medlemmene som bidrar til å fremme organisasjonens vedtektsfestede formål. Dette er imidlertid kun ett av momentene som inngår i vurderingen av om frivillig innsats er en viktig del av organisasjonens virksomhet. Klager har hatt noen medlemsmøter og styremøter, samt to likemannsturer til Kiel med Color Line i 2023. I klagen er det også opplyst at organisasjonen har hatt flere møter og medlemsturer i 2024. Alt arbeid som utføres i organisasjonen består utelukkende av frivillig innsats, og det er ikke noen lønnede ansatte. Dette må tillegges vesentlig vekt ved vurderingen i denne saken, særlig sett i lys av organisasjonens størrelse. Nemnda har derfor kommet til at frivillig innsats er en viktig del av klagers virksomhet, og at organisasjonen oppfyller kravene i pengespillforskriften § 38 første ledd bokstav b.
- (20) Lotterinemnda har ikke tatt stilling til om klager oppfyller de øvrige vilkårene for forhåndsgodkjenning i pengespillforskriften § 38. Nemnda bemerker i denne forbindelse

at slik saken er opplyst er det uklart for nemnda om tilknytningen mellom Alf Oslo og Marienlyst Minigolfpark kan få betydning for vurderingen av om klager skal forhåndsgodkjennes etter pengespillforskriften § 38. Selv om Lotteritilsynet påpekte tilknytningen til Marienlyst Minigolfpark i vedtaket, har ikke tilsynet foretatt en nærmere vurdering av dette i vedtaket eller i innstillingen. På grunn av hensynet til kontradiksjon anser nemnda det som riktig at tilsynet vurderer dette i førsteinnsats ved ny behandling av søknaden. Nemnda har etter dette kommet til at Lotteritilsynets vedtak oppheves og sendes tilbake til tilsynet for ny behandling.

Konklusjon

- (21) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal oppheves, og saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 12. august 2024 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur